

اشاره سال ۲۰۱۲ میلادی با همه فراز و نشیب‌های سیاسی روی پدیده است و بدون تردید بررسی تحولات مهم این سال می تواند درس عبرتی برای تصمیم گیران عرصه بین الملل باشد.

بحران سوریه، ادامه پیداری اسلامی در منطقه، شکست دیگر اسرائیل در جنگ غزه، ادامه بحران مالی اروپا و آمریکا و تحولات ریز و درشت دیگری از جمله رویدادهای سال ۲۰۱۲ است. تظاهرات روزانه مردم کشورهای اروپایی در اعتراض به طرح ریاضت اقتصادی بسیاری از صاحب نظران را به سوی این اندیشه متمایل کرد که دوره افول دنیای سرمایه داری آغاز شده است. اندیشه‌ای که برخی آن را مقدمه‌ای برای اضمحلال تمدن غرب ارزیابی کرده‌اند.

جنگ ۸ روزه رژیم صهیونیستی علیه مردم غزه که تحقیر این رژیم را به دنبال داشت تأییدی بر تقویت جنبش‌های مردمی در منطقه است. انتخابات ریاست جمهوری روسیه و آمریکا از دیگر تحولات سال ۲۰۱۲ میلادی است که می تواند بسیاری از معادلات را تغییر دهد و نقش مؤثری در تحولات جهانی ایفا کند.

پیروزی قطعی اخوان المسلمین در مصر و همکاری این گروه اسلامگرا با دیگر گروه‌هایاری یکپارچه‌سازی قدرت و خارج کردن آن از دست نظامیان و سکولارها از دیگر تحولات مهم سال ۲۰۱۲ میلادی است.

بحران سوریه اما از جنس دیگری است، کشورهای غربی، ترکیه، عربستان و قطر می خواهند یک ضلع مقاومت منطقه را از پای در آورند اما ملت مقاوم سوریه با وجود همه فشارها جلو این توطئه ایستادگی کرده است.

تحولاتی که در سال ۲۰۱۲ به وقوع پیوسته قطعاً در سال ۲۰۱۳ نیز ادامه خواهد یافت و تازمانی که نظام سلطه به منافع کوتاه مدت و بلندمدت خویش می اندیشد در سال جدید میلادی نیز شاهد روزهای خونین ۲۰۱۲ خواهیم بود.

سرویس خارجی کیمیا

رویدادهای جهان در سالی که گذشت

سال تحقیر اسرائیل

پیروزی‌های مقاومت فلسطین

به هم ریخت و با اینکه از نظر امکانات نظامی ضعیف‌تر از رژیم صهیونیستی بود لیکن اسرائیلی‌ها را وارد پناهگاه‌های زیرزمینی کرد و اولین بار بود که اسرائیلی‌ها به طور جدی خطر را احساس کردند.

موفق نبودن سامانه دفاعی گنبد آهنین نگرانی صهیونیست‌ها را بیشتر کرد چرا که از آنبوه موشک‌های فلسطینی تعداد انگشت شمار آن‌ها را ردگیری و منهدم کرد و همین مسئله باعث وحشت صهیونیست‌ها شد. خسارات وارده به کارخانه‌ها، تأسیسات، مراکز تجاری که به گفته کارشناسان اقتصادی یک میلیارد و ۲۰۰ هزار دلار به اقتصاد این رژیم خسارت وارد کرد از دیگر دستاوردهای جنگ هشت روزه بود.

همدلی و وحدت گروه‌های فلسطینی در این جنگ از جمله نکات قابل توجه بود و باعث شد که همه فلسطینیان عزم خود را برای مقابله با اسرائیل جزم کنند و پیروز و سرلند از میدان خارج شوند.

همچنین برکناری ایهود و باراک وزیر جنگ اسرائیل نشان داد که این رژیم نه تنها در صحنه‌های نظامی بلکه در صحنه‌های سیاسی هم از فلسطین شکست خورده است.

پیروزی مقاومت در این جنگ مقامات صهیونیستی و رسانه‌های این رژیم را به اعتراف وادار کرد و آنها اذعان کردند که حماس و جهاد اسلامی یک جنبش مردمی با پشتوانه و حمایت مردم است و به قدرتی بی‌پایل در معادلات فلسطین تبدیل شده‌است که دیگر نمی‌توان آن را نادیده گرفت.

پیروزی دیگری که اخیراً برای ملت فلسطین به دست آمد و موجب تحقیر رژیم صهیونیستی شد ضویت فلسطین در مجمع عمومی سازمان ملل به عنوان دولت ناظر غیرعضو است که با ۱۳۸ رأی موافق در مقابل ۹ رای مخالف این پیروزی به دست آمد.

در قلع‌وکار سازمان ملل همچنین برحق بازگشت فلسطینی‌ها به سرزمین خود، توقف شهرک‌سازی رژیم صهیونیستی تأکید شد که با زحم موفقیتی دیگری برای ملت فلسطین بود.

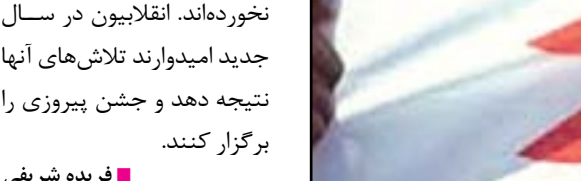
بدین ترتیب این تحقیر‌های بی‌دری نه تنها باعث منزوی شدن رژیم صهیونیستی در جامعه جهانی شد بلکه خود اسرائیلی‌ها از ناکارآمدی سران این رژیم به ستوه آمدند. طبق پیش‌بینی تحلیل‌گران منطقه، رژیم صهیونیستی در سال جدید بیش از گذشته تحقیر خواهد شد.

اهمیت بحرین دلایل مختلفی بیان کرده‌اند که مهم‌ترین آنان عبارتند از: موقعیت استراتژیک این کشور، قرار گرفتن در مسیر انتقال نفت از خلیج فارس، حضور بزرگ ترین پایگاه دریایی آمریکا در این کشور انقلابیون در این مدت ۲۰ ماهه است. در کنار این دلایل ساختار جمعیتی و مذهبی این کشور نیز اهمیت خاصی دارد. ترکیب جمعیتی ۷۰ درصدی شیعیان در مقابل اقلیت سنی و مذهب که حکومت را از ابتدا در دست گرفته‌اند همواره با تنش‌هایی همراه بوده است.

به همین دلیل اوضاع سیاسی بحرین در حال حاضر به عنوان کلید انقلاب‌های برقرارند و از مواضع خود عقب‌نشینی نکنند.

ترفندها و توطئه‌های آل خلیفه برای گفت‌وگو با مخالفان، اصلاحات محدود، وعده کمک مالی به مردم... تاکنون نتیجه‌ای ن داده و مردم فریب وعده‌های توخالی این خاندان دست نشانده را نخورده‌اند. انقلابیون در سال جدید امیدوارند تلاش‌های آنها نتیجه دهد و جشن پیروزی را برگزار کنند.

فریده شریفی

ملت فلسطین در طول تاریخ فراز و نشیب‌های زیادی را متحمل شده است. این تحولات به ویژه پس از اشغال فلسطین درسال ۱۹۴۸ از سوی رژیم صهیونیستی که با حمایت غربی صورت گرفت وارد مراحل پیچیده‌تری شد. چرا که صهیونیست‌ها همواره با اندیشه تشکیل دولت واحد یهود به گسترش شهرک‌سازی در سرزمین فلسطین، تعدی به مسجداالقصی و دیگر اماکن مقدس مسلمانان فلسطینی پرداختند و با استفاده از موقعیت برتر نظامی و امکانات و پشتیبانی بین‌المللی با فلسطینیان درگیر شدند.

به جرئت می‌توان گفت که فلسطینی‌های سرزمینهای اشغالی به ویژه کرانه باختری و غزه روزی نبوده که سیاست‌های توسعه‌طلبانه و تجاوزکارانه رژیم صهیونیستی را شاهد نباشند.

جنگ ۲۲ روزه و تجاوزات مکرر هوایی و زمینی این رژیم نمونه‌های بارزی از توسعه‌طلبی‌های مقامات تل‌آویوست که آسیب‌ها و تلفات بسیاری بر فلسطینیان تحمیل کرده است. اما مهم‌ترین حادثه‌ای که در سال گذشته در جدال بین ملت فلسطین و صهیونیست‌ها رخ داد وقوع جنگ هشت روزه مردم و نبرد نابرابر علیه مدم بی دفاع غزه بود.

این جنگ اگرچه خسارات و تلفات زیادی را بر جای گذاشت اما از لحاظ سیاسی اهداف این رژیم را محقق نکرد و دستاوردهای زیادی برای گروه‌های مقاومت فلسطینی به همراه داشت.

اگرچه رژیم صهیونیستی در جنگ هشت روزه علیه نوار غزه موفق شد «احمد الجبریتی» فرمانده گردان‌های قسام شاخه نظامی حماس را ترور کند اما نتیجه ناخوسته‌ای که از این جنگ به دست آمد تقویت جایگاه مقاومت و بالا بردن سطح آن به سطحی است که از امروز به بعد دیگر نمی‌توان در صحنه بین‌المللی مقاومت فلسطین را نادیده گرفت و بالاتر از آن تضعیف تشکیلات خودگردان فلسطین است.

دولتی مهجز و مطمئن به پشتیبانی دول مقتدر غربی در مقابل یک جنبش کوچک در منطقه‌ای به وسعت ۳۶۰ کیلومتر مربع (نوار غزه) که در محاصره و تحریم نیز قرار داشت کمر خم کرد و شکست مفتضحانه را پذیرفت.

در این جنگ مقاومت با شلیک پیاپی صدها موشک در عمق خاک اسرائیل بسیاری از ذهنیت‌های موجود درباره شکست‌ناپذیری اسرائیل را ادامه خواهد داد؟

بحرینی‌ها به رغم تداوم سرکوب‌ها، خشونت‌ها و فشارهای آل خلیفه همچنان به تظاهرات خود ادامه می‌دهند و تأکید دارند که خواسته اصلی‌شان سقوط نظام است.

در بین انقلاب‌های عربی که در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا به وقوع پیوست شاید بتوان گفت انقلاب بحرین دارای اهمیتی مضاعف اهمیت دارد؛ صاحب‌نظران می‌گویند که در این کشور چرا و پرسش دیگر اینکه چرا کشور کم جمعیت و کوچک بحرین تا این حد برای کشورهای حوزه خلیج فارس اهمیت دارد؟

عربستان سعودی که به میانه سیاسیون ملقب شده است هم‌اکنون شاهد حکمروایی یک شاهزاده بیمار بود که در داخل و تحولات پیداری اسلامی در منطقه باعث شده است که اعتراضات روز به روز گسترده‌تر شود و حکومت عربستان به سمت و سویی برود که همه از آن به عنوان سرسقوط آل سعود نام ببرند.

مرد اول روسیه

سابق بوده‌است و شاید از این رو باشد که منتقدین وی را به تازهای اقتدارگرای روسیه و دیکتاتورهای شوروی سابق تشبیه می‌کنند.

به دلیل همین روحیه تنش‌های پوتین در دوره ریاست جمهوری با غرب و به ویژه آمریکا در طول یک سال گذشته بیشتر شد.

گسترش ناتو به سمت شرق و استقرار سامانه موشکی ناتو در اروپای شرقی و خاک ترکیه و بحث بر سر استقرار این سامانه در کشورهای حاشیه خلیج‌فارس از یک سو و بحران سوریه از سوی دیگر مهم ترین چالش‌های سیاست خارجی پوتین در سال ۲۰۱۲ میلادی بود. در مورد استقرار سامانه موشکی ناتو در خاک اروپا و ترکیه روسیه اعلام کرد که موشک‌های اسکندر و اس ۴۰۰ خود را در خاور دور و قفقاز برای رهگیری موشک‌های ناتو مستقر خواهد کرد و با آزمایش موشک فارپیما و رادار گریز موسوم به توپل با برد ۶۰۰۰ کیلومتر سعی کرد موازنه قوا را به نفع خود تغییر دهد. در مورد بحران سوریه نیز پوتین رسماً اعلام کرد که اجازه حمله نظامی به خاک سوریه را نخواهد داد و حمله به سوریه در مرحله به خاک روسیه تلقی می‌کند. در سازمان ملل نیز روسیه تمامی تلاش‌های محور غربی - عربی را برای صدور قطعنامه بیشتر علیه نظام بشار است نام گذاشته است. شاید این سخن گزاف نباشد که سوریه مهمترین چالش سیاست خارجی پوتین در سال ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ باشد. باید منتظر بود و دید آیا عملگرایی پوتین را مجبور به اتخاذ مواضع جدید در قبال سوریه خواهد کرد یا اینکه روس‌ها که امکان به سیاست حمایتی خود از نظام بشار است ادامه خواهند داد؟

پوتین در سال ۲۰۱۲ میلادی با چالش‌های عیدیه‌ای در سیاست خارجی و داخلی خود روبه رو بود. در داخل پوتین بسا بحران اقتصادی و تورم تروام با رکود و تاثیرات منفی بحران منطقه یورو در اقتصاد منززل روسیه روبه رو بود و بودو مخالفین داخلی وی نیز برای اولین بار در طول سال‌های زمامداری وی منسجم‌تر شده و در حالی که حمایت غرب و به ویژه آمریکا را داشتند سلسله تظاهرات گسترده و مقاومی را بر ضد وی در طول ماه‌های گذشته تدارک دیده و برگزار کردند.

اما چالش‌های پوتین درسیاست خارجی بسیار گسترده‌تر بود. پوتین همواره خود را به عنوان سیاستمدار عملگرا، مستقل و قدرتمند معرفی کرده و خواستار احیای اقتدار از دست رفته شوروی

تحوالات سیاست داخلی و خارجی روسیه به عنوان یکی از قدرتهای مطرح بین‌المللی و عضو دائم شورای امنیت همواره مهم بوده‌است. روسیه در ۲۰۱۲ میلادی رئیس جمهور خود را تا سال ۲۰۱۶ و شاید تا سال ۲۰۲۴ شناخت.

پوتین سیاستمدار عملگرا و ۶۲ ساله روس بار دیگر به کرملین بازگشت و سکان سیاست داخلی و خارجی روسیه را برای یک دوره ۶ ساله برعهده گرفت. وی که از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۸ دو دوره رئیس‌جمهور روسیه بود به دلیل ممنوعیت ناشی از قانون اساسی قادر نبود برای بار سوم به عنوان رئیس جمهور انتخاب شود.

موفقاً به عنوان نامزد حزب «روسیه واحد» به کرملین فرستاد و خود به ساختمان نخست وزیری نقل مکان کرد. در انتخابات ۴ مارس ۲۰۱۲ میلادی پوتین مجدداً به عنوان رئیس جمهور و مرد اول روسیه با کسب ۶۴ درصد آرا و فاصله زیاد بر رقبای خود پیروز شد و مجدداً به کرملین بازگشت.

با اصلاحاتی که در قانون اساسی روسیه انجام شده دوره ریاست

عربستان سعودی در سال گذشته میلادی شاهد ادامه اعتراضات و نهادینه شدن آن بود. علی‌رغم شدت یافتن شیعه‌کوب‌ها و استقرار گسترده نیروهای امنیتی در شهرهای شیعه‌نشین شرق عربستان، مردم نه تنها از خواسته خود برای دستیابی به آزادی و عدالت اجتماعی دست برنداشتند بلکه در این راه شهدایی نیز تقدیم کردند. در طول سال گذشته میلادی طی چندین تظاهرات خونین تعداد ۱۰ تن از جوانان شیعه به دست ماموران رژیم آل سعود به خاک و خون کشیده شدند و ده‌ها تن دیگر مجروح و به بازداشتگاه‌های مخوف افکنده شدند.

رژیم آل سعود در ادامه سرکوبگری‌های خود «ای‌الله نم‌بر باقر النمر» روحانی برجسته زیر سؤال بردند.

ادامه بازداشت‌ها حتی در میان فرهیختگان و استادان دانشگاه‌ها حرکت دانشجویی در این کشور را به همراه داشت و دانشجویان تبوک، ریاض و الشریقیه با برگزاری اعتراضات مشروعیت رژیم آل سعود را به زیر سؤال بردند.

در زمینه تحولات سیاسی

موشک‌های پاتریوت در ترکیه

مدخله در سوریه محوری‌ترین رویکرد سیاست خارجی ترکیه طی یک سال اخیر بوده است؛ این امر علاوه بر اینکه مسایلی زیادی را در سطح منطقه و میان این کشور و همسایگان به وجود آورد، در عرصه داخلی نیز کم‌کم سایر مسایلی را تحت‌الشعاع قرارداد و دیگر تحولات نیز به نوعی با آن در ارتباط بودند.

البته پیشنهاد اصلاح قانون اساسی جمهوری و محاکمه و محکومیت ۳۳۰ نظامی اطلاعاتی مشغول به کار یا بازنشست‌های که به جرم تلاش برای کودتا علیه دولت که اول مهرماه گذشته حکم آنها صادر شد، استثناء هستند.

طی یک سال گذشته حزب اسلامگرای «سعادت»، سایر احزاب و شخصیت‌ها و اقشار مختلف مردم تقاضای مقامات ترک گزارش‌هایی را منتشر کرده بودند. کم‌کم این درخواست از زبان نخست‌وزیر و «احمد داود اوغلو» وزیر خارجه‌اش شنیده شد. این درخواست اعتراض ایران و روسیه را در پی داشت؛ اما مقامات آنکارا در واکنش به این اعتراضات گفتند که پایگاه‌های استقرار پاتریوت به مرزهای ترکیه و سوریه محدود می‌شود و هدف از این اقدام نیز دفاع در مقابل حملات هوایی و موشکی احتمالی سوریه است.

اوایل آذرماه یک هیئت متشکل از ۳۰ کارشناس نظامی آلمانی، هلندی و آمریکایی وارد سه استان جنوب ترکیه شدند و محل‌های استقرار سیستم پاتریوت را مشخص کردند. متعاقب آن ناتو

افغانستان؛ تمول جدید

در افغانستان وقایع روزمره‌ای که طی سال‌های اخیر جریان داشت. در سال ۲۰۱۲ نیز ادامه یافت؛ مثل حملات ناتو علیه غیرنظامیان؛ عملیات مشترک ناتو و ارتش کابل که به طور روزانه مرگ پنج تا ۱۰ نفر از شبه نظامیان طالبان را در پی داشته است. حملات موشکی از داخل خاک پاکستان به افغانستان که تنها در اوایل مهر حدود ۲۰۰ موشک به طور همزمان شلیک شده بود؛ انفجار بمب‌های کتار جاده‌ای که در جنوب افغانستان جان ده‌ها غیرنظامی را گرفت؛ عملیات انتحاری و حملات موشکی شیشه نظامیان طالبان به پایگاه‌های نظامی اشغالگران. تلفات این وقایع به طور تقریبی مثل سال ۲۰۱۱ بود و با یک افزایش نسبی را نشان می‌داد.

به خاطر همین، هم رهبران ناتو و آمریکا و هم مقامات کابل در سال جاری کاملاً متقاعد شده‌اند که گرفتار یک جنگ فرسایشی هستند و حملات طالبان تا حدودی افزایش پیدا کرده است.

با سران طالبان را کمی جدی‌تر گرفته‌اند. اما حملات تهاجمی طرف‌های درگیر علیه یکدیگر در افغانستان نشان می‌دهد که حداقل در کوتاه مدت هیچ چشم انداز روشنی از پایان درگیری‌ها نمی‌توان پیش بینی کرد.

همنوز در مورد نتایج این مناکرات چیزی گفته نشده است. اما حملات تهاجمی طرف‌های درگیر علیه یکدیگر در افغانستان نشان می‌دهد که حداقل در کوتاه مدت هیچ چشم انداز روشنی از پایان درگیری‌ها نمی‌توان پیش بینی کرد.

۵ چالش پاکستان

مسئله پاکستان سال‌های قبل در سال ۲۰۱۲ نیز در سیاست‌های داخلی و خارجی خود درگیر پنج چالش بود:

۱) رقابت تسلیحاتی با هند، ۲) حملات هواپیماهای بدون سرنشین آمریکا به نوار قبایلی شمال غرب، ۳) حملات تروریستی در داخل، ۴) اصطکاک میان دو نهاد اجرایی و قضایی و ۵) مسائل مرزی میان این کشور و افغانستان.

در ارتباط با هند به چند جنبه و گریخته دیدارها و مذاکراتی میان دو کشور در سطح سران انجام شده، ولی رقابت در بخش موشکی همچنان ادامه داشته است. آخرین مورد از این آزمایش‌های موشکی در اواسط آذر رخ داد و اسلام‌آباد یک موشک بالستیک با برد ۱۳۰۰ کیلومتر را آزمایش کرد.

حملات هواپیماهای بدون سرنشین به دو ایالت وزیرستان شمالی و جنوبی هم مثل سال‌های گذشته ادامه یافت و این مسئله زمینه اعتراضات داخلی و خارجی زیادی را موجب شد. این حملات هفتگی همچنان ادامه دارد و تلفات و زخمی‌هایی در میان غیرنظامیان بر جای می‌گذارد. طی سه ماه اخیر تلفات حملات هوایی آمریکا در سه مورد زیاد بوده و در مجموع جان ۴۶ غیرنظامی را گرفته است. در یک جمع بندی از حملات تروریستی سال ۲۰۱۲ می‌توان گفت که اندکی از حملات طالبان محلی در نوار قبایلی علیه مردم کشته شده، اما حملات علیه شیعیان و یا نازمانی‌های شهری در کراچی و کوئته افزایش داشته است. بندر کراچی خصوصی ماهیهای ریزم صهیونیستی به نوار غزه (جنگ هشت روزه) نیز به طور گسترده واکنش نشان داده‌اند.

سبحان محقق